

Jud. Râșcani, mun. Chișinău
Judecător: Igor Barbacaru
Curtea de Apel Chișinău
Judecători: D. Manole, S. Arnăuț, E. Fistican

DECIZIE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Maria Ghervas, Dumitru Mardari,

Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de reprezentantul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Barbăneagră Sergiu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cazacu Doina împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de Cazacu Doina, casată hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 19 august 2014, Cazacu Doina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, în perioada 25 noiembrie 2011 – 25 mai 2013 a practicat stagiul în avocatură la BAA „Ocnița”.

Ulterior, a fost admisă la examenul de calificare în profesia de avocat din sesiunea primăvară a anului 2013, susținând cu succes proba I - proba scrisă a examenului.

La proba a doua, proba verbală i-a fost atribuit calificativul „ respins”.

Prin hotărârea nr. 06 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 08 mai 2014, p.4 (nr.34), la cererea din 15 mai 2014, a fost admisă repetat la examenul de calificare în profesia de avocat.

Potrivit Hotărârii nr. 09 a Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din data de 22 mai 2014 la examenul scris (proba I) i-a fost atribuit calificativul „respins”.

În urma evaluării lucrării, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a refuzat promovarea acesteia la etapa a doua a examenului de calificare.

Consideră reclamanta că, Comisia de licențiere a fost constituită ilegal, contrar prevederilor art. 43 din Legea cu privire la avocatură , deoarece a fost compusă din doar din 10 membri, din cei 11 membri cu drept de vot. Acest fapt contravine principiilor generale de drept, principiul legalității, echității, aplicării uniforme a normelor legale precum și respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor.

La data de 12 iunie 2014 a depus cerere prealabilă, care a fost respinsă prin hotărârea nr.15 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 14 iulie 2014.

Solicită reclamanta admiterea acțiunii. Anularea parțială a hotărârii nr. 09 a Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din 22 mai 2014 (p.4, nr.34 din listă) și recunoașterea în calitate de candidat la examenul de calificare în profesia de avocat.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de Cazacu Doina, casată hotărârea Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. A fost anulată parțial hotărârea Comisiei de Licențiere nr.9 din 22 mai 2014, în partea ce ține de respingerea candidatului Cazacu Doina pentru promovarea probei scrise și a examenului de calificare în profesia de avocat. A fost dispusă obligarea Comisiei de Licențiere în profesia de avocat de a restabili pe Cazacu Doina în drepturi și de a emite o nouă decizie privind admiterea acesteia la etapa a II-a a examenului de calificare în profesia de avocat.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la data de 03 mai 2016, reprezentantul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Barbăneagră Sergiu, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 cu menținerea hotărârii judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a interpretat eronat legea și a apreciat arbitrar circumstanțele pricinii. Concluziile instanței de apel referitor la obligarea Comisiei de Licențiere în profesia de avocat, de a restabili intimata Cazacu Doina în drepturi și obligarea de a emite decizia privind admiterea acesteia la etapa a II-a a examenului de calificare în profesia de avocat, sunt eronate,

deoarece aceste pretenții nu au fost formulate și examinate în instanța de fond. Referitor la termenul de declarare a recursului a menționat că cu decizia recurată a făcut cunoștință la data de 22 aprilie 2016, fapt ce se confirmă prin cererea anexată la recurs.

În conformitate cu art.434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei, copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost expediată în adresa părților la data de 30 decembrie 2015, însă, la materialele cauzei lipsesc careva date ce ar confirma recepționarea acesteia.

Totodată, la cererea reprezentantului Uniunii Avocaților, Barbăneagră Sergiu din 18 aprilie 2016, ultimul a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la data de 22 aprilie 2016 (f.d. 106).

Astfel, instanța de recurs consideră ca fiind depus în termen recursul declarat, la data de 03 mai 2016, de către reprezentantul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Barbăneagră Sergiu.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători poate decide invitarea unor participanți sau reprezentanți ai acestora pentru a se pronunța asupra problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În favoarea concluziei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă următoarele.

Obiectul acțiunii în prezenta cauză constituie hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 22 mai 2009, prin care au fost aprobate rezultatele examenului de calificare în profesia de avocat.

Reieșind din prevederile art. 43 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, comisia de licențiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, aleși în bază de concurs, dintre care 8 sînt avocați cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani și 3 sînt profesori titulari de drept.

Comisia de licențiere a profesiei de avocat adoptă hotărâri privind admiterea la examene, organizează examenele de admitere la stagiul și de calificare, aprobă rezultatele examenelor de admitere la stagiul și adoptă hotărâri privind admiterea la

stagiul profesional, *aprobă rezultatele examenelor de calificare și adoptă hotărâri privind admiterea în profesie.*

Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate în contencios administrativ în partea ce ține de procedura de organizare a examenelor. Calificativul acordat nu poate fi contestat.

După cum decurge din prevederile art. 20 alin. (1), (3) și (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, pentru a fi admis în profesie, avocatul stagiatar susține examenul de calificare în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

Modul de organizare a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei de avocat, iar rezultatele examenelor de calificare *sînt aprobate* prin hotărâre a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

Conform art. 42 alin. (5) din aceeași lege, hotărârile comisiilor Uniunii Avocaților se adoptă cu votul majorității membrilor lor și sînt executorii pentru toți avocații. Comisiile Uniunii Avocaților publică hotărârile adoptate pe pagina oficială de Internet a Uniunii Avocaților.

Prevederile art. 21 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat, aprobat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, statuează că, ședințele Comisiei de licențiere sînt deliberative dacă participă cel puțin 2/3 din numărul membrilor.

În circumstanțele sus relevate, instanța de recurs menționează că, prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea respingerii acțiunii ca fiind una neîntemeiată.

Or, prin hotărîrea contestată, au fost aprobate rezultatele primei etape, proba scrisă a examenului de calificare în profesia de avocat care a avut loc la data de 15 mai 2014, la care au participat 10 din 11 membri ai Comisiei și a fost aprobată cu votul majorității.

Astfel, reclamanta Cazacu Doina nu a obținut calificativul „admis” la prima etapă a examenului, proba scrisă, din partea a cel puțin 6 membri ai Comisiei, motiv din care aceasta nu a fost admisă și nu a fost promovată la etapa a doua, proba orală a examenului.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cererea de chemare în judecată înaintată de către Cazacu Doina, cît și în cadrul dezbaterilor judiciare din primă instanță aceasta a solicitat anularea parțială a hotărîrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat prin care nu a fost admisă la etapa a doua, proba orală, și recunoașterea sa în calitate de candidat la examenul de calificare în profesia de avocat (f.d. 7, 36 verso).

Instanța de recurs constată că, în apelul declarat de Cazacu Doina, aceasta a înaintat o nouă pretenție care nu a fost examinată în prima instanță, și anume a solicitat suplimentar „obligarea Comisiei de licențiere în profesia de avocat de a

emite o decizie privind admiterea apelantei Cazacu Doina la etapa a doua a examenului de calificare în profesia de avocat” (f.d. 56).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță, iar conform art. 372 alin. (3), din același cod, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții.

Explicații practice cu privire la aplicarea de către instanțele de apel a temeiurilor restituirii cererii de apel se regăsește în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 11 noiembrie 2013 ”cu privire la procedura de judecare a cauzelor civile în ordine de apel”, care în pct. 9 a menționat că, cererea de apel urmează a fi restituită și în cazul în care, apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță (în acest caz se va restitui și nu va fi examinată doar pretenția nouă din cererea de apel).

Instanța de apel, urma să dispună restituirea pretenției noi invocată în apel, de către apelanta Cazacu Doina, referitor la obligarea Comisiei în emiterea unei decizii privind admiterea acesteia la etapa a doua a examenului de calificare în profesia de avocat.

Însă, contrar normelor de drept enunțate, prin decizia sa instanța de apel a admis pretenția nouă, care nu a fost invocată în cererea de chemare în judecată cât și la examinarea cauzei în prima instanță, iar la soluționarea chestiunii privind primirea cererii de apel pe rol, nu a verificat dacă acesta corespunde modului și condițiilor depunerii cererii de apel, și urma să emită o încheiere de restituire a pretenției noi.

În această ordine de idei se constată că, prin adoptarea deciziei din 27 octombrie 2015, prin prisma art. 369 alin. (1) lit.c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a admis încălcarea atât a normelor de drept procedural, cât și a drepturilor participantului în proces reglementate de această normă.

Se constată că, instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, fapt care a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când prima instanță în mod temeinic și legal a respins acțiunea înaintată de Cazacu Doina ca fiind neîntemeiată.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de reprezentantul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Barbăneagră Sergiu ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Barbăneagră Sergiu.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, și se menține hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cazacu Doina împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu